

એફ. વાય. બી. એ. સેમેસ્ટર-૧
ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ
(વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮, ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦)

Foundation Course in Gujarati- 001 A

ભાષા - સાહિત્ય કૌશલ્ય-૦૧
કૃતિ - 'વનાંચલ' - લે. જયંત પાઠક

પ્રકા. - શબ્દલોક પ્રકાશન

એકમ-૧ સર્જક પરિચય, સર્જકનું સાહિત્યિક પ્રદાન

એકમ-૨ કૃતિ પરિચય

એકમ-૩ અભિવ્યક્તિ રીતિ

એકમ-૪ પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભગ્રંથ: ૧. 'જયંત પાઠક' - દક્ષા વ્યાસ

૨. સાંધર્મ્ય - મહિપતસિંહ રાઓલજી

૩. 'સાક્ષાત' - તૃષિત પંડ્યા

અથવા (વિકલ્પ)

Foundation Course in Gujarati - 001 B

પ્રત્યાયન કૌશલ્ય - ૦૦૧

એકમ-૧ ભાષા: વ્યવહારભાષા અને સાહિત્ય ભાષા

એકમ-૨ નિબંધ લેખન

એકમ-૩ વિચાર વિસ્તાર

એકમ-૪ (અ) સાર લેખન (બ) કહેવતો, રૂઢિપ્રયોગ

સંદર્ભગ્રંથ: ૧. સાહિત્યાયના - બાબુ દાવલપુરા

૨. વિચાર વિસ્તાર - નટુભાઈ ઠક્કર

૩. સાહિત્યિક નિબંધમાળા - રતિલાલ નાયક

૪. બૃહદ ગુજરાતી નિબંધમાળા - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર

૫. વ્યવહારભાષા - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર

૬. આદર્શ ગુજરાતી નિબંધમાળા - એમ. કે. મદ્રાસી

૭. રૂઢિપ્રયોગ અને કહેવતકોશ - ચંદ્રિકાબેન પટેલ
૮. સંક્ષેપ અને સારકેખન - એમ. કે. મદ્રાસી
૯. ગુજરાતી લેખનકળા - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૧૦. ગુજરાતી ભાષાસજ્જતા અને લેખન કૌશલ્ય - ચંદ્રિકાબેન પટેલ

એફ.વાય.બી. એ. સેમેસ્ટર-૧
ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ
(વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮, ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦)

Core Course - 001

ગુજરાતી પેપર-૧ મધ્યકાલીન કૃતિ - પદ્ય વિભાગ
કૃતિ - 'નરસિંહ મહેતાનાં પદો' - સંપા. અનંતરાય રાવળ

પ્રકા. - આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૧ નરસિંહ મહેતાનું વ્યક્તિત્વ ઘડનારાં પરિબળો, નરસિંહ મહેતાનું સાહિત્યપ્રદાન
- એકમ-૨ 'પદ' ની સ્વરૂપલક્ષી ચર્ચા, નરસિંહ મહેતાના પદોમાં છંદ, અલંકાર અને વર્ણન કૌશલ્ય
- એકમ-૩ આત્મવૃતાંતનાં પદો, કૃષ્ણ- બાળલીલાનાં પદો, રાસલીલા, ગોપી ભકિતનાં પદો, ભકિતબોધ અને તત્વદર્શનનાં પદો
- એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

- સદર્ભગ્રંથ:
૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાત યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
 ૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ
 ૩. આદિકવિ નરસિંહ - પ્રસાદબ્રહ્મભટ્ટ
 ૪. ભક્તકવિશ્રી નરસિંહ મહેતા - ચંદ્રકાન્ત શેઠ
 ૫. નરસિંહ મહેતાની કાવ્ય ઝલક - ડૉ. ભરત ઠાકર
 ૬. દ્રષ્ટિબિંદુ - રમેશ ત્રિવેદી
 ૭. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ત્રિવેદી
 ૮. મધ્યકાલીન સાહિત્ય - અનંતરાય રાવળ
 ૯. નરસૈયો ભકતહરિનો - ક.મા.મુનશી
 ૧૦. નરસિંહ મહેતા - એક અધ્યયન - કે. કા. શાસ્ત્રી
 ૧૧. નરસિંહ મહેતાની કાવ્યકૃતિઓ - શિવલાલ જેસલપરા
 ૧૨. નરસિંહ મહેતાના પદ: જયંત કોઠારી - ગૂર્જર પ્રકાશન

નરસિંહ મહેતાનાં પદો, સં.અનંતરાય રાવળ - આદર્શ પ્રકાશન - પૂન: મુદ્રણ: ૨૦૧૭

બી.એ.સેમ.-૧ ગુજરાતી પેપર-૧ અભ્યાસક્રમમાં પસંદ કરેલ ૩૫ કાવ્યો:

ક્રમ	વિષય	કાવ્યો
	<u>આત્મવૃત્ત</u>	
૦૧		મરમ-વચન કદ્યાં ભાભીએ હુંને
૦૨		ઉમિયા- ઈશની મુજને કિરપા હવી
૦૩		શરદ પૂનમતણો દિવસ આવ્યો તિહાં
૦૪		‘ધન્ય, ભાભી! તમો, ધન્ય માતા પિતા’
૦૫		ગિરિ તળાટીને કુંડ દામોદર
૦૬		એવા રે અમો એવા રે એવા, વળી તમો કહો છો તેવા રે

કૃષ્ણ-બાળલીલા

૦૮		‘ઓ પેલો ચાંદલિયો,મા!મને રમવાને આલો’
૦૯		‘જશોદા! તારા કાનુડાને સાદ કરીને વાર રે’
૧૦		આવડો શો આસંગો, બાઈ! તારે શામળિયાની સાથે?
૧૧		જાગને જાદવા! કૃષ્ણ ગોવાળિયા!
૧૨		‘જળકમળ છાંડી જા રે, બાળા! સ્વામી અમારો જાગશે’

રાસ લીલા

૧૩		વહાલાં મારાં! વૃંદાવનને ચોક કે વહેલા પધારજો રે લોલ
૧૭		વૃંદાવનમાં રચ્યો અખાડો,નાચે ગોપીને ગોપાલ
૨૦		મેહુલો ગાજેને માધવ નાચે

ગોપી ભક્તિ

૨૪		હળવે હળવે હળવે હરજી મારે મંદિર આવ્યા રે
૨૫		તું મારે ચાંદલિયે ચોટયો શા રે મહૂરતમાં શામળિયા?
૨૭		ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવા ચાલી
૩૦		ચાલ રમીએ સહી! મેલ મથવું મહી

- ૩૧ કેશરભીના કહાનજી, કસુંબે ભીની નાર
૩૩ સખી! આજની આજની ઘડી રળીયામણી રે
૩૬ ‘ઓધવ! કહેજો રે વ્હાલાજીને વિનંતી રે
૩૭ કારતક મહિને કૃષ્ણજી, મેલી ગયા રે મહારાજ

ભકિતબોધ

- ૩૯ ભૂતળ ભકિત પદારથ મોટું બ્રહ્મલોકમાં નાહી રે
૪૧ પ્રેમ રસ પાને તું મોરના પિચ્છધર!
૪૫ ઘડપણ કોણે મોકલ્યું?
૪૬ વૈષ્ણવજન તો તેને કહીએ
૪૭ જે ગમે જગતગુરુ દેવ જગદીશને
૪૮ સમરને શ્રી હરિ, મેલ મમતા પરી

તત્વ દર્શન

- ૫૧ નામ પામ્યો, રામને નવ લઘ્વા
૫૩ જયં લગી આતમાત્વ ચીન્યો નહી
૫૪ ધ્યાન કર, ધ્યાન ધર, નેત્રમાં નાથ છે
૫૫ આદ્ય તું મધ્ય તું, અંત્ય તું શ્રીહરિ!
૫૭ અખિલ બ્રહ્માંડમાં એક તું, શ્રી હરિ
૫૮ જાગીને જોઉં તો જગત દીસે નહી
૬૦ નીરખને ગગનમાં કોણ ધૂમી રઘ્વો

એફ.વાય.બી.એ સેમેસ્ટર-૧

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

(વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮, ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦)

Core Course-002

ગુજરાતી પેપર-૨ અર્વાચીનકૃતિ - ગદ્ય વિભાગ

કૃતિ - 'ગુજરાતી વાર્તાસૃષ્ટિ' - સંપા. બાબુ દાવલપરા

પ્રકા.-અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૧ ટૂંકીવાર્તાનું સ્વરૂપ, લક્ષણો, ઘટક તત્વો અને વિકાસક્રમ
- એકમ-૨ ૧ થી ૧૧ વાર્તાનો આસ્વાદ, પરંપરા પૂરક વાર્તાઓ, પ્રયોગશીલ વાર્તાઓ
- એકમ-૩ ૧૨ થી ૨૩ વાર્તાનો આસ્વાદ, પુરુષપાત્રો, સ્ત્રીપાત્રો
- એકમ-૪ અભિવ્યક્તિરીતિ - પૂર્વાપર સંદર્ભ સહિત

સંદર્ભગ્રંથ : ૧. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા - સં. જયંત કોઠારી

૨. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી - વિજય શાસ્ત્રી

૩. સ્વરૂપ સંનિધાન - સુમન શાહ

૪. ટૂંકીવાર્તા સાહિત્ય સ્વરૂપ - જયંત પાઠક

૫. સ્થિત્યંતર - અજિત ઠાકોર

૬. ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર - શરીફ વીજળીવાળા

૭. ટૂંકીવાર્તા અભ્યાસ અને આકલન - બિપીન ચૌધરી

૮. નવી ટૂંકીવાર્તાની કળા મીમાંસા - કિશોર જાદવ

૯. સાહિત્ય વિશેષ - બાબુ દાવલપરા